

REPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

Ideje naše,
benzin vaš

Stotinjak godina stara rečenica iz naslova romana *Zlatno tele* ruskog literarnog dvojca Ilijfa i Petrofa često se apostrofira u situacijama kada netko tuđim novcem sprovodi svoje ingeniozne zamisli. Korona kriza prosvjetarima je donijela neka rješenja kojih se ne bi postidio ni Ostap Bender, dosjetljivi prevarant iz spomenutog romana. Prvo se od učitelja tražilo da rade dva posla za istu plaću, nakon toga se oglušilo na zahtjeve za refundacijom troškova koje učitelji, radeći od doma, plaćaju iz vlastitoga džepa, napisljetku ih se Preporukama primoralo da nastavu s učenicima u samoizolaciji rade nakon što su odradili svoju dnevnu šihtu u učionici. Sve tri ideje, svaka na svoj način, predstavljaju epohalan doprinos pedagoškoj teoriji i praksi na ovim našim prostorima.

Naizmjence održavati s dijelom razreda nastavu uživo, a s dijelom razreda online – predstavlja zaista fantastično otkriće. Rad s manjim brojem učenika, intenzivnija komunikacija između učitelja i učenika, intenzivnija suradnja roditelja i učitelja – samo su neki od benefita paralelne nastave. Prebacivanjem nečega, kao što su računi za Internet, struju, grijanje i sl., što bi se skupno moglo podvesti pod materijalne troškove, s državnog ili lokalnog budžeta na obiteljski, virtualna se nastava prometnula u, za osnivače škola, najjeftiniji oblik održavanja nastave. Obvezom održavanje online nastave za učenike koji ne pohađaju nastavu jer su u samoizolaciji – maestralno je riješen problem sustizanja gradiva svih učenika koji iz nekog razloga, zasad moguće bolesti, a sutra i svega drugog, nisu u mogućnosti dolaziti u školu. Osim što se radi o potezima koje svako na svoj način „unaprjeđuje“ odgojno-obrazovni proces, fantastično je i to što se radi o rješenjima koja ne iziskuju dodatna finansijska sredstva.

Osim što su u Hrvatskoj ostvarene značajne ušteđe u situaciji koja je svugdje po Europi donijela dodatan trošak, ovim je rješenjima zajednička i neutemeljenost u važećim propisima. Vodeći se znamenitom Brozovom maksimom *Nećemo se držati zakona kao pijani plota*, vlastodršci sa Svetica iskoristili su pandemiju za neviđenu afirmaciju bezakonja. Zakon o radu i Zakon o odgoju i obrazovanju, pravilnici o normi i kolektivni ugovori, preko noći su doslovce postali neobvezujući dokumenti. Po onoj narodnoj da sila zakon mijenja, prvo ministrica Blaženka Djvjak a sada i ministar Radovan Fuchs, ne samo da se ne pridržavaju važećih propisa, nego izbjegavaju čak svaki ozbiljniji razgovor sa svima koji ih na to upozoravaju.

Ozbiljno potkradanje radnika i afirmacija bezakonja – dvije su najvažnije odrednice funkciranja školstva u okolnostima aktualne pandemije. U uvjetima sveopće zabrinutosti za zdravlje i vlastitu egzistenciju, mnogi prosvjetari izbjegavaju čak i glasno iskazati neslaganje, a kamoli osuditi ove štetne pojave koje nepovratno unazađuju odgojno-obrazovni sustav. Ovo je razlog i za pomalo defanzivnu situaciju u kojoj su se našli i školski sindikati. Ipak, iz tjedna u tjedan, pritisak iz zbornica sve više raste. Naskoro će biti sve manje onih koji će se zadovoljiti tek s dopisivanjem s ministrom i suzdržanom osudom ponašanja vladajućih kroz medije. Zahtijevat će se radikalniji potezi. Oni mogu izostati jedino ako žurno dođe do uspostave dijaloga sindikata i prosvjetne vlasti oko rješavanja ovih neriješenih pitanja.

PREGOVORI VLADE I SINDIKATA JAVNIH SLUŽBI

I božićnica i povišica plaće

Vlada je odustala od prvobitne namjere da se sindikalnoj strani predloži povećanje osnovice u dva koraka – da se osnovica za izračun plaće poveća od 1. siječnja za 2, a od 1. srpnja za još 2 posto te ponudila povećanje od 4 posto od 1. siječnja. Vjerovatno i zbog spoznaje da je sindikatima prijedlog o povišici u dva navrata neprihvatljiv, a i zbog izbjegavanja masovnih sudskih sporova

Na drugom sastanku pregovaračkih odbora Vlade Republike Hrvatske i reprezentativnih sindikata u javnim službama, održanom 13. studenoga u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, četvorica ministara - Tomislav Čorić, Josip Aladrović, Zdravko Marić i Radovan Fuchs - članovi Pregovaračkog odbora Vlade Republike Hrvatske, predložili su da se ove godine radnicama i radnicima u javnim službama isplati božićnica u dogovorenom iznosu od 1500 kuna, te da osnovica za izračun plaće u 2021. godini bude uvećana za 4 posto, odnosno da se osnovica sa 5.809,79 kuna poveća na 6.044,51 kuna.

Ovaj je prijedlog za većinu sudionica i sudionika sastanka sa sindikalne strane predstavljao iznenađenje, kako u pogledu svoga sadržaja tako i brzine iznošenja. Prethodno je održan samo jedan sastanak pregovaračkih odbora. U svom obraćanju sindikalistima, ministar financija Zdravko Marić izrazio je žaljenje zbog nekih izjava koje su uslijedile poslije prvog sastanka pregovaračkih odbora, a kojima se dezinformiralo javnost na način da se isticalo kako Vlada ove godine ne namjerava isplatiti božićnicu radnicima u javnim službama.

Nakon što je većina nazočnih predstavnica i predstavnika sindikata iskazano zadovoljstvo Vladinim odlukama, ministar Marić je pojasnio kako je došlo do odustajanja

od prvobitne namjere Vlade da se sindikalnoj strani predloži povećanje osnovice u dva koraka, na način da se osnovica za izračun plaće poveća od 1. siječnja za 2 posto, a od 1. srpnja za još 2 posto. Nakon spoznaje da je sindikatima ovaj prijedlog neprihvatljiv, a zbog izbjegavanja masovnih sudskih sporova, Vlada je odlučila u cijelosti poštovati ono na što se prethodno obvezala.

Odluka Vlade ne proizlazi iz činjenice da je ovogodišnji pad BDP-a nešto manji nego što se očekivalo, jer se u 2021. očekuje i nešto manji rast nego se projiciralo, istaknuo je Marić, te dodao kako iza Vladine odluke stoji želja da se održi kvalitetan dijalog sa sindikatima i da se izbjegnu sudski sporovi koji državu jako puno koštaju. Ministar Marić je još dodao kako će i druge obveze, kao što su isplata dara za djecu i isplate prema sudskim presudama u korist radnika, također, biti ispunjene.

Iako je ministar Josip Aladrović, naglasio kako na sastanku ne bi trebalo govoriti o bilo čemu drugom osim o isplati božićnice i uvećanju osnovice plaće, predstavnik Preporoda je istaknuo kako su sindikati, točnije dio sindikata, pristavši projekto na odgodu korekcije osnovice, pokazali razumijevanje za stanje državnih financija što je u proračunu donijelo uštedu od više stotina milijuna kuna. Ovo je jako važno isticati u svakoj prilici zato što je točno, ali i zato što se u javnosti stvara iskrivljene

na slika o sindikalno neosjetljivosti. Također, kako je važno, naglasio je predstavnik Preporoda, da se unatoč brzom završetku ovih pregovora, dijalog sindikata i Vlade nastavi oko rješavanja drugih pitanja, kao što su novčano „kažnjavanje“ radnika kojima je određena samoizolacija, plaćanje prekovremenog rada učiteljima i nastavnicima i izostanak refundacije osobnih troškova radnika koji nastaju dok oni posao rade od kuće.

Preporod nije zadovoljan, nastavio je predstavnik Preporoda ni komunikacijom s resornim ministarstvom kome se sindikat obratio s više dopisa na koje prosvjetne vlasti nisu čak ni odgovorile. Upravo zbog činjenice da se komunikacija s Ministarstvom znanosti i obrazovanja teško ostvaruje, od iznimne bi važnosti bilo nastaviti uspostavljeni dijalog Vlade i sindikata javnih službi – zaključio je predstavnik Preporoda.

Ministar Radovan Fuchs je u svom obraćanju istaknuo koliki je trenutačno broj zaraženih radnika i učenika, ali nije odgovorio na primjedbe upućene od strane predstavnika Preporoda. Jedan od najkraćih sastanaka predstavnika Vlade i sindikata završio je konstatacijom ministra Josipa Aladrovića da, budući da ovi pregovori nisu doveli do nikakvog novog rješenja, nema ni potrebe za potpisivanjem nekog dokumenta jer je sve dogovoreno ionako sadržano u prethodno potpisanim sporazumima Vlade i sindikata.

Milan Novačić

(S)koro-škola

Beskraino sam radosna što je samo povremeno poneki razredni odjel dva tjedna online te, tu i tamo, koji izolirani, osamljeni (nadam se ne i usamljeni) učenica/učenik kojima od početka držimo tutorsko-virtualnu nastavu u kući

Izlazim u jesenskoj sumaglici iz tramvaja. Ne, to se ne skrivle Zagreb v megli, ovo tromjesečje si nisam priuštila leće pa su zbog nošenja higijenske maske naočale zamagljene (a ja zaja-purena). Posrćem dok tapkam po sterilnom otopinom natopljenoj spužvi/otiraču u predvorju škole i uperim si toplojer dizajniran nalik pištolju u čelo, dok mi dezinficijens curi niz podlakticu (glavno da nije zakapao bilježnicu gdje revno bilježimo tjelesnu temperaturu). Nisam znala da je moguće biti živ i imati 33,2 Celzijusa. Jesam li pothlađena ili je baterija na izdisaju? Volim te sitne jutarnje rituale kad počinjem tek od drugog sata, bez ustrovanja četveroreda učenika pred portom.

Uspinjem se uz stube sva uspuhama, teško dahćući (baš škoda da mi operacija nosnog septuma tijekom studija nije uspjela pa mi se netom izglačana, bijela pamučna maska uvlači svakim udisajem stvarajući sramotnu, kružnu mokru mrlju na mjestu

usta) i u pluća se umjesto zraka uvlači strah – zbog čega jedva uzdišem. Je li zagušljiva maska, tegljenje od učionice do učionice triju platnenih vreća prenatpanih pričuvnim priborom i didaktičkim sredstvima, anksioznost ili COVID-19 uzrok sve mu tome? To što ne provodim u zoru vježbe za jačanje muskulature i kralježnicu sigurno nije. Nisam prošli tjedan predavala u razrednim odjelima koji su od danas u samoizolaciji, moji izlasci se svode na povremeni odlazak u dučan - nemoguće da je Korona!

Pomišljam kako su poklonjene URIH-ove maske previše kvalitetne, ergonomski žičica (koju su osmaši jednom za vrijeme odmora u okladi iščupali iz šava i ogulili da vide postoji li metalna žica unutar plastične izolacije ili ne) masku savršeno sljubljuje uz hrpt nosa pa mi vakumira donji dio lica. Morat će nabaviti neku od šarenog, fensi poliesteru, one su malo šire pa mogu disati uz uši. Pjevujem si novi jingle; no-

sim masku svakog dana, nitko ne vidi da sam nasmijana...

Stavi masku! Skinji masku!

Laktom o kvaku otvaram vrata učionice i viknem: Dobar dan! Distanca! Potom kreće teorijski dio nastave. Stavi masku! Digni masku preko nosa! Vrati masku! Zašto ti maska visi pod bradom? Stavi masku! Zašto ti maska visi za uhom? Zašto nemaš masku? Stavi masku! Gdje si izgubio masku? Zašto si opet zaboravila masku, potrošili smo u tjedan dana rezervu papirnatih! Vidim i ja da ona stalno spušta masku! Gdje su pričuvne maske iz ladiće? To što on stalno skida masku ne znači da smiješ i ti – obojica smjesta stavite masku! Ne čujem

te, odmakni malo masku! Stavi masku! Ma ne guši te masku, to ti se samo čini. Samo ti vrati masku na nos! Staaavi maaaskuu...

Iza maske, ispod šiški dječje očice; smeđe, sive, zelene i plave, velike ili kose, bistre ili krmejave, naočalama zamućene, gledaju me ili izbjegavaju pogled, u svakom slučaju ne mogu razaznati jesu li dječje usnice nasmiješene ili ovješene... Kad odgovaraju ne čujem ih pod bezizražajnom maskom, a kad brbljuju međusobno te upadice ni maska ne može prigušiti. Skoro 400 učenika higijenski maskiranih poput duha pod plahtom (uz nekoliko lječničkom potvrdom odobrenih iznimaka s plastičnim prozirnim vizirima kojima me asociraju na astronaute, užvišena bića u odnosu na zemaljske kolege iz klu-

pa), svi skupa neprepoznatljivi. U kojem sam uopće razrednom odjelu – gledam u raspored je li a, b, c ili d?

Kreativno sjedenje pred ekranom

Obzirom na blok-sat svakih pola mjeseca ionako prekratka nastava Likovne kulture sada traje čak 10 minuta kraće. Mislim si sebično; sva sreća da se skoro u svakom razredu nekoliko učenika ispisalo (prepostavljam zbog putovanja organiziranim autobusnim prijevozom) pa se mogu mirnije posvetiti preostalih 25ak. Tijekom odmora žurno prikupljam likovne uratke (nosim ih kući vrednovati bilješkama potičajnim za učenje) da se maknem od katedre, jer tipkovnicu i sve stolove nakon 6. sata (u kratkom roku prije idućeg turnusa) treba sterilizirati i dezinficirati. Jurim u praznu učionici razrednog odjela koji je u samoizolaciji, s njima nastavljam na daljinu u urednom, organiziranom realnom vremenu kako bi popodne „kopipejstali“ zadaće isporučene po virtualnim kanalima nastavnih predmeta.

Online nastava s prvašićima

Idemo dan po dan. Stresno je i za učitelje i za učenike. Zadatak „ostani u svom balonu“ nije lak. Gdje i kada ulaze u školu? Gdje i kada Peru ruke? Gdje i kada se smijemo kretati po hodniku i holu? Čuje se samo jedno te isto: „Operi ruke, idi u učionicu“

Jesam li se veselila prvašićima pred početak nove nastavne godine? Iskreno, ne baš... U mislima su mi još uvek bili moji četvrtići. Četiri godine druženja ostave trag koji nikada ne nestane. Sedamsto dana proveli smo zajedno. Bilo je tu veselja, smijeha, igre, pjesme, plesa i bezbrižnosti. No, bilo je i tuge, ljutnje, pubertetskih problema i online nastave.

Nastava koja je bila nešto sasvim novo i drugačije i za učenika i za mene. Satima sam pripremala materijale koji će im olakšati usvajanje novih sadržaja. Osmisljavala zadatke, prezentacije i igrice koje će im ponavljanje i vježbanje učiniti zanimljivijima. Nije bilo lako... Ni njima, ni roditeljima, ni meni. A, onda je došao svibanj, povratak u školu i moje veliko razočarenje. Većina ih u bilježnice nije prepisivala ni plan ploče, nisu gledali video materi-

jale i prezentacije, nisu rješavali ono što nisam tražila da mi slikaju i pošalju... Znanje je bilo jako slabo. Naravno, želim im puno sreće i uspjeha u predmetnoj nastavi.

Normalni nenormalni ritam

Nova nastavna godina, novi početak. Meni i nova generacija i jedan sasvim drugačiji početak. Prvi dan nastave. Dva prvašića nedostaju. Sa svojim obiteljima u samoizolaciji. Prvi dan nastave družim se s učenicima i roditeljima u dvorištu. Pazi se na razmak. Onda na kraju u jednom trenutku širim ruke i kažem: „Sada bi bilo lijepo da se svi zajedno možemo zagrliti!“ Rečenicu još nisam ni završila, a Nina se iz zadnjeg reda već stvorila u mome zagrljaju. Trče mi u zagrljaj i ostali.

Svi smo u velikom čvrstom zagrljaju. Mame slikaju. Molim ih da slike grljenja ne objavljaju na društvenim mrežama. Nema bliskosti.

Idemo dan po dan. Stresno je i za učitelje i za učenike. Zadatak „ostani u svom balonu“ nije lak. Gdje i kada ulaze u školu? Gdje i kada Peru ruke? Gdje i kada se smijemo kretati po hodniku i holu? Čuje se samo jedno te isto: „Operi ruke, idi u učionicu“. U učionici svatko u svojoj klupi. Pranje ruku, pregledavanje temperature, maske, razmak... Nakon tri tjedna nastave uhodali smo se u novi normalni nenormalni ritam. Ova generacija za drugačiji ritam, na žalost, ne zna. Od prvih nastavnih dana samo je jedan dan bio kada niti jedan učenik nije bio u samoizolaciji. Učenicima koji su u samoizolaciji šaljem materijale online i svakodnevno smo u kontaktu

putem poruka i telefonskih poziva.

Život u samoizolaciji

U koje nam to poslove ulazi? Ne znam. Je li nam to dodatno plaćeno? Nije. Možemo li ne slati online materijale učenicima u samoizolaciji? Možemo jer nismo dobili službeni naputak i nalog za dodatne online poslove. No, to su moja djeca. To je moj prvašić koji će mi se nakon samoizolacije vratiti u razred. Sretna sam što im samoizolacija prolazi bez simptoma i svi se bez komplikacija vraćaju u školske klupe. I tako radim dodatni posao za koji nemam službeni nalog i za koji nisam plaćena u nadi da će Sindikat ustrajati u zahtjevima da nam se svi dodatni poslovi plate, te da će Netko u Ministarstvu to jednom shvatiti, prihvati i platiti. Nada umire zadnja.

Petak. Završavamo treći tječan nastave u školi. Transmisijska je u školi. Subota, 26. rujna. Poziv iz epidemiološke službe: „Kontakt ste pozitivne osobe na COVID-19. U samoizolaciji ste.“ Trudim se biti odgovorna i samoizoliram se u svoju spačavu sobu. Vrlo se malo krećem po kući, a kada se krećem nosim masku. Samoizolacija je prošla bez simptoma. Od petak, 28. rujna, cijela je škola krenula s online nastavom. I dok na Facebooku u nastavnici grupama nastavnici raspravljaju jesu li ili ne za online nastavu i koji su nedostaci online nastave, mi smo već u online priči. Tri smo tjedna išli u školu, realizirali 15 sati hrvatskog jezika. Nismo još ni slova počeli učiti.

Online nastava potrajala je 4 tjedna. Dvadeset nastavnih dana online s prvašićima. Po-

Petak 13.

U sablasno praznoj, neobično, skoro neugodno tijekoj učionici uzimam kameru spremljenu u ormar (podsvijest mi uporno maltretira pomisao na Big Brother), uspješno ju priključujem na računalo no AV meeting neprestano zapinje tj. na hodniku bismo rekli „Internet štaka“ (a toliko sam željela vidjeti njihova lišća bez maskica, barem onako sitno kadrirana i na monitoru poredana kao u vitrini). Učenici i ja se fleksibilno prebacujemo na „verbalnu“ komunikaciju dopisivanjem (nazivam si to metodikom najbržeg prsta). Analize umjetničkih djela je zbilja lakše pročitati natiskane nego rukopisom ispisane. Veseli me jedino što puno više koristimo digitalne tehnike vizualnog izražavanja, učenici 3. milenija vlastiti likovni govor, svoj smisao za likovnost vrlo suvremeno izražavaju informatičko-tehnički sofisticiranim alatima. Ipak je to kreativno sjeđenje pred ekranom.

Beskraino sam radosna što je samo povremeno poneki razredni odjel dva tjedna *online* te tu i tamo koji izolirani, osamljeni (nadam se ne i usamljeni) učenica/učenik kojima od početka držimo tutorsko-virtualnu nastavu u kući. Sve je bolje nego cijelokupno školstvo *back online!* Jooooj, kad će ta vakcina biti baždarena?

Jurana Linarić Mihalić

čeli smo i sa slovima. Satima sjedim za računalom. Tražim, pripremam i šaljem sve što bi moglo pomoći roditeljima u radu. Pitam se kako pišu? Čitaju li? Za sve njihove upite stojim im na raspolaganju cijeli dan. Znam da svoje radno vrijeme mogu ograničiti. Eto, nisam. U razredu niti jedna obitelj nema manje od troje djece, samo više. Većina očeva radi u inozemstvu. Majkama svaka moja pomoći i savjet dobro dođe.

Budimo odgovorni

Online nastava je stresna i za njih i za nas. Veselimo se povratku u školu. No, u nama je i zrno straha. Jesmo li i malo odgovorniji? Shvaćamo li sada ozbiljnost situacije?

Idemo dan po dan... Nema opuštanja. Spremni smo za poziv – od sutra ste online... Treći je tijedan nastave u školi. Hoće li potrajati? Znamo osam slova. Citamo. Smijemo se i veseli smo. Hoće li potrajati? Nosimo maske, peremo ruke, dezinficiramo učioniku, pazi-mo na razmak... Za drugačije i ne znamo. Mali smo i puno toga u ovom Korona kaosu ne razumijemo. Dobre je. U školi smo. Svi smo zdravi. Veselimo se svakom novom slovu i broju. Budimo odgovorni, čuvajmo i sebe i druge.

Željka Kollert

Sjećate se još, vjerujem, velikog prosvjeda poštene hrvatske inteligencije na glavnem zagrebačkom trgu. Sve je bilo nekako veliko tog dana; velika masa učitelja i nastavnika, veliko nezadovoljstvo, velika očekivanja, veliki govor velikih sindikalista na bini, a veliko je, upravo ogromno, bilo i razočaranje koje je ispunjavalo svakog od nas u narednim danima. Orilo se tog dana središtem Zagreba o 6 %, kolosi većinskih obrazovnih sindikata u ratničkoj su ognjici ispalili borbene parole prema Banskim dvorima vođeni starom devizom – mi sindikalisti borit ćemo se protiv Vlade do zadnje kapi prosvjetske krvi! To vam je, naprsto, tako; iz biznis klase ne vidi se baš najbolje surova prosvjetska stvarnost. Zaludu im, međutim, veličina, kad im tehnika štaka; oni, emeritusi odgođenog sindikalizma, ovaj put stvar su zbrzali, potpisali onaj glasoviti sporazum s Vladom, obavili svoje, a vi do danas na svojim bankovnim računima niste osjetili gotovo ništa. Neki od glavnih protagonisti prosvjeda dobili su svojih pet minuta instant slave, neki saborski mandat, a učitelji i nastavnici gastritis i migrenu.

Potpisana kapitulacija

Većinski sindikalni radikali, koji su nekad dilali svinske polovice, zimnicu i reprematerijal za hladetinu danas hodaju naokolo s rješenjima *na gotovs*; oni, jednostavno, imaju problem za svako rješenje. Benefiti njihova djelovanja osjećamo svi zajedno ciklički, svakog desetog u mjesecu, pri čemu nam nude objašnjenja koja su utemeljena na činjenicama koliko i nekadašnje seksualne opservacije Žuži Jelinek u Gloriji. Pritom je sindikalizam s odgodom, koji je njihov glavni *trademark*, nešto što nas je dosad koštalo i živaca i novaca, nešto od čega nam, naprsto, želudac centrifugira. Pojednostavljenje – prosvjedom na trgu tražili smo povećanje koeficijenata za 6 %, i to odmah i sad, ne s odgodom i ne na rate. Novca za to je bilo, baš kao što ga ima i sad; pitanje je samo prioriteta. Ni zdravstveni, a ni obrazovni sustav to, očito, nisu.

Nekome je jako stalo do toga da ovo društvo bude što je moguće više bolesno i nepismeno. Lideri većinskih obrazovnih sindikata, po svemu sudeći, nisu čuli za Miltona Friedmana i onu njegovu: „Samo Vlada može uzeti savršeno dobru tintu, staviti je na savršeno dobar papir, i od njih napraviti savršeno bezvrijednu kombinaciju“. Toliko, naime, hrvatska Vlada drži do potpisanih sporazuma i kolektivnih ugovora. Oni koji vode sindikate očito

još nisu shvatili da je Vlada autentična i vjerojostojna koliko i diploma u Holdingu. Iako je na trgu rečeno kako nema predaje, samo koji dan potom sindikalni tercet potpisao je u Vladi još jedan sporazum na rate, odnosno, kapitulaciju.

Tužbe najkasnije do siječnja

Posljedično, danas smo u situaciji da do siječnja 2021. možete podnijeti sudske tužbe zbog neisplate dijela osnovice za 14 plaća od prosinca 2015. do siječnja 2017. godine, a prosječno je riječ o nekim šest tisuća kuna po nastavniku. Mnogi učitelji i nastavnici nisu skloni tome da sudskim putem naplate oteto bojeći se pravde kakvu dijeli hrvatsko pravosuđe iako su sudovi presude donosili jedino u korist radnika. Živimo, naime, u državi u kojoj je božica pravde odavno postala kurva, dok su mnoge kurve obogotvorene; shodno tome, Vlada je poslala na Vrhovni sud zahtjev za revizijom postupka, što cijeli proces u konačnici čini prilično neizvjesnim.

Drugo pitanje koje je zaokupljalo prosvjetske krugove posljednjih dana razriješeno je ovaj petak, dogовором Vlade i sindikata javnih službi. Naime, budući da se zbog pada BDP-a uslijed pandemije koronavirusa počelo sve glasnije govoriti o potrebi rezova i uskrata državnim i javnim službenicima, nametala se nasušna potreba da sustolnici ponovno sjednu za pregovarački stol. Onom nepogrešivom ironijom života, pregovori su dogovoreni upravo u petak, 13. studenoga, u 13 sati, baš na dan kad se očekivao pravork u aferi Fimi medija. Recite i sami, imali prikladnijeg dana da se pregovara o vašem doprinisu liječenju finansijskog karcinoma koji je metastazirao na državni proračun?

Obvezе se moraju podmiriti

Jer, kako drugačije doli psihopatološkim izvljavanjem nazvati, recimo, neisplatu prekovremenih sati medicinskom osoblju ili online nastave i rada od kuće i trošenja vlastitih resursa obrazovnom osoblju, dakle, upravo onima koji u zemljama s onu stranu Alpa dobivaju dodatke na plaću zbog otežanih uvjeta rada? Premijer ovršenim građanima poručuje kako se obaveze moraju podmirivati, ali kad je riječ o obavezama države, o potpisanim sporazumima, onda se očekuje razumijevanje i odgovornost? Nismo neodgovorni, ali nismo ni budale. Ne pristajemo ni na kakve uskrate u vrtjeme kad smo svakodnevno bombardirani

Iz pera jednog učitelja

Za divno čudo, tog famoznog petka, 13. studenoga, Vlada je odlučila ispoštovati potpisano, te je javnim službenicima obećano povećanje osnovice za 4 posto od 1. siječnja, kao i isplata božićnice u punom iznosu od 1500 kuna, što će državu stajati 1,2 milijarde kuna

vijestima o pljačkama i aferama, kad se uredno isplaćuju 6+6 naknade ljudima koji bi u pravoj državi gulili ne krumpir nego tri doživotne! U cijeloj priči bitan je još jedan moment, naročito za neke buduće pregovore, ono što je poznato svakom brusošu ekonomije – štedi se onda kad se ima, ne kad se nema. Štedi se od suviška, ne kad si u minusu. Norveška, primjerice, ima ogromne zalihe nafte, ali na račun te nafte ima i državni fond za „ne daj Bože“ da svi javni službenici u Norveškoj ne dolaze na posao godinu dana, Vlada ima sasvim dovoljno novca za njihove plaće. Odnosno, prilagođeno aktualnom trenutku pandemije, da Norveška svim svojim javnim službenicima omogući da rade od kuće ili izbog zaštite stanovništva zatvori gospodarstvo, oni to mogu finansijski podnijeti, jer imaju zalihe. Jer štede kad imaju. Hrvatska, za razliku od Norveške, nema toliko nafte, ali ima turizam, prirodna bogatstva i bogomdani položaj. Nažalost, ima i društveni balast koji je vuče na dno i čini sličnjom zemljama subsaharske Afrike nego postindustrijskim društvima.

Vladin salto mortale

Međutim, za divno čudo, u petak je Vlada odlučila ispoštovati potpisano, te je javnim službenicima obećano povećanje osnovice za 4 % od 1.siječnja, kao i isplata božićnice u punom iznosu od 1500 kuna, što će državu stajati 1,2 milijarde kuna iduće godine. Kao i nakon velikog prosvjeda na trgu, kad je umjesto prosvjeterima osnovica povećana svima u javnom sektoru, tako i sada, pokazalo se da novca ipak ima, samo se trebaju poklopiti određene društvene okolnosti kako bi on bio kanaliziran u pravom smjeru. U konkretnom slučaju, pokušaj kontrole štete zbog presude u aferi Fimi medija, izbjegavanje sudskih tužbi ili nešto treće, sasvim je svejedno; pregovori su bili kratki, ali su urodili plodom. Zadovoljni jesmo, iako smo dobili samo ono što nam je od ranije bilo obećano, a što je već jednom bilo prolongirano. Ono što sindikatima predstoji jest borba za povećanje koeficijenata i dodataka u školstvu kako bi plaće u školstvu bile izjednačene s ostalima u javnom sektoru, otvaranje pitanja finansijskog penaliziranja radnika kojima je određena mjera samoizolacije te borba za pravnu regulaciju nekih posebnih oblika rada koji su postali vrlo aktualni u doba pandemije, primjerice vrednovanje online nastave i rada od kuće, i s tim u vezi, konačno takstativno definiranje famoznih ostalih poslova, naročito formulacije „ostali poslovi po nalogu ravnatelja“. Život, uostalom, i jest borba; život uglavnom lomi one najjače, da bi im pokazao da mogu ustatiti još jači. Slabe najčešće ne dira, jer oni ionako život provedu na koljenima. Vrijeme je da se počnemo boriti za svoje.

Ivan Plantić

4 ...NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI... NOVOSTI...

27. listopada Otvoreno javno savjetovanje o Obrascu prethodne procjene za Zakon o izmjenama Zakona o prosjetnoj inspekciji. Među promjenama koje se najavljuju napuštanje je dosadašnjeg načina podnošenja anonimnih prijava. Rok za primanje komentara zainteresirane javnosti ističe 12. studenoga.

28. listopada Održan 1. sastanak pregovaračkih odbora Vlade i sindikata javnih službi. Sastanak je u ime Vlade vodio ministar financija Zdravko Marić. Predstavnik Vlade je istaknuo kako Vlada želi otvoriti kolektivne pregovore o 2 pitanja, isplati božićnice i realizaciji povećanja osnovice plaće u 2021. godini. Iako ministar Marić ni u jednom trenutku nije izjavio kako U Vladi upitnim smatraju isplatu božićnice, svi su predstavnici sindikata rezolutno odbili svaku drugu mogućnost osim isplate božićnice u punom iznosu i povećanja osnovice za izračun plaće s 5.809,79 na 6.044,51 od 1. siječnja 2021.

30. listopada U prostorijama Preporoda održan sastanak predstavnika sindikata s predstavnicima odvjetničkih ureda koji će zastupati aktivne i umirovljene članice i članove Preporoda u predstojećim sudskim sporovima. Na sastanku su usuglašeni stavovi o pripremi tužbi i podizanju sudskih sporova. Potpisani su i ugovori o zastupanju s Odvjetničkim uredom Fileš Ružić, odvjetničkim društvom Vukić & partneri, Odvjetničkim uredom Tomislav Filaković, Odvjetničkim uredom Branko Duplančić, odvjetnikom Vlahom Mujom, Odvjetničkim društvom Mihočević&Bajs, Odvjetničkim društvom Crnkić Gotovac&Erceg i Odvjetničkim uredom Domagoj Cik.

9. studenoga Preporod se oglasio priopćenjem u kojem je pružena podrška radnicama zadarske studentske menze koje dugotrajnim štrajkom nastoje ostvariti svoje pravo na utvrđivanje cijene rada kroz kolektivni ugovor. Preporod je po-

zvao i druge sindikate da podrže radnice u ovom štrajku.

11. studenoga U Kutini, u Osnovnoj školi Zvonimir Frank, osnovana podružnica Preporoda. Za SINDIKALNU povjerenicu je izabrana Helena Štimac, a za zamjenicu povjerenice Ina Grgić. U Sisačko-moslavačkoj županiji Preporod djeluje u 20 školskih ustanova, 12 osnovnoškolskih i 8 srednjoškolskih. ČESTITAMO!

13. studenoga U Ministarstvu rada i mirovinskog sustava održan 2. sastanak pregovaračkih odbora Vlade i sindikata javnih službi. Predstavnici su Vlade, ministri Josip Aladrović, Tomislav Čorić, Zdravko Marić i Radovan Fuchs, predstavnicima sindikata priopćili da Vlada odustaje od prijedloga da se povećanje

osnovice u 2021. realizira u dva navrata, od 1. siječnja i 1. srpnja, odnosno da će se osnovica od 1. siječnja povećati za 4%.

* U podružnicama završeno prikupljanje dokumentacije neophodne za podizanje sudskih sporova. Prema prethodno prikupljenim podacima, pristiglim od strane povjerenica i povjerenika, ukupno je 2211 članica i članova iskazalo interes za podizanjem tužbe.

16. studenoga Započelo prikupljanje dokumentacije nužne za pokretanje sudskih sporova zbog isplate plaće prema smanjenoj osnovici u 2016. od strane županijskih povjerenica i povjerenika. Cjelokupan posao prikupljanja i pregleda dokumentacije bit će završen do 20. studenoga. Do 27. studenoga županijski povjerenici će dokumentaciju predati odvjetničkim uredima koji će voditi sudske sporove.

Blagajna uzajamne pomoći Brzo i efikasno rješava vaše finansijske probleme

tel 021/323 036 ili www.sindikat-preporod.hr

Zahvaljujući vašim
tekstovima,
fotografijama i
karikaturama naše
je glasilo
kvalitetnije i
raznovrsnije.
Priloge šaljite na:

ured@sindikat-preporod.hr

Ukidaju se anonimne prijave nastavnika

U pet godina zabilježeno je 11.367 prijava, od kojih je 23,15 posto bilo anonimno, čemu se sada nastoji stati na kraj

Ema NENADIĆ

On o čemu se
dugo razgovaralo i raspravljalo konačno je u postupku izmjene - ukinuti se anonimne prijave prosjetnoj inspekciji. U utorak su tako u proceduru upućene izmjene Zakona o prosjetnoj inspekciji kojima se propisuje da svaka predstavka koju će razmatrati prosjetnu inspekciju, osim upozoravanja na konkrete nepravilnosti u radu škole, mora sadržavati i im i prezime prijavitelja. Druga izmjena odnosi se na zajamčenu anonimnost prijave prema trećoj strani. Izmjene Zakona o prosjetnoj inspekciji kojima se ukinju anonimne prijave donesene su kako bi svi građani ostvarili svoja zakonska prava, ali i kako bi prosjetni radnici, odnosno školske ustanove koje podliježu nadzoru prosjetne inspekcije, bili zaštićeni od proizvodnih ili ne-utemeljenih prijava, objašnjavači iz Ministarstva znanosti i obrazovanja ovaj potec. Namjera im je, kazу, ovine izmjerenama sprječiti zloporabu instrumenta prijave prosjetnoj inspekciji, s obzirom na to da je u poslijednjih pet godina zabilježeno 11.367 prijava, od kojih je 23,15 posto bilo anonimno.

Izmjene i dopune Zakona pozdravljaju i u Sindikatu Preporod, kaže predsjednik Željko Stipić, i ističe kako je ovo pitanje godinama bilo zanemarjano. "Najveća promjena ide u smjeru dokidanja anonimnih prijava koje su godinama u fokusu interesa i sindikata i različitih nastavničkih grupa, a prema informacijama koje imamo, iako još nismo dobili nacrte izmjena i dopuna, i ministrovim najavama, navedeno će ići u smjeru ranijih ministarskih obavještenja koja je dao sindikatima i prosjetnim skupinama. Takvu

NEJASNI UVJETI POTREBNI ZA NADZOR

Kao argument za izmjene Zakona, između ostalog, tu su i učinkni nedostaci postojećih zakonskih odredbi kojima je reguliran način postupanja s podnescima i proglašenja potrebe pokretanja inspekcijskog postupka po službenoj dužnosti. Naime, trenutačnim zakonskim odredbama propisano je da je čelnik pokretnog razmotriti podnesak i procijeniti potrebu za pokretanjem postupka. Nije, međutim, definirano što sve podnesak mora sadržavati da bi čelnik tijela isti uzeo u razmatranje, kao ni što mora sadržavati podnesak prema kojem bi isti bio dužan postupati.

“**Željko Stipić**
predsjednik
Sindikata Preporod

Anonimne prijave uvijek su bile kamen spoticanja u odnosima sindikata i različitim prosjetnim administracijama, i uvijek se nalazio neki razlog zašto se to pitanje ne može riješiti. Inače, podnosi su ih ne samo roditelji, nego i kolege protiv kolega, ranatelji protiv djelatnika, a jedino ispravno rješenje je da ako postoji neka sumnja ili saznanje, da se iz toga stane imenom i prezimenom”, ističe Stipić te kaže da je poznato kako je dvadesetak postav svih prijava anonimno, od kojih je bar pola neutemeljeno i neosnovano. “Iako se možda radi o malom broju od ukupnih prijava koje stižu iz škola, to ne znači da je i problem malen, jer takve prijave generiraju mnoge druge probleme i stvaraju okruženje straha, neizvjesnosti i nelagode koje je nespojivo s učiteljskim poslom. Ako se ovaj problem sada riješi najavljivim izmjenama, mi kao sindikat to svakako pozdravljamo”, zaključio je Stipić.

Inače, riječ je o minimalnim izmjenama navedenoga zakona na koje su hitne i nužne, a tijekom 2021. godine planirane su izmjene cjelevitoga paketa zakona, među kojima su i Zakoni o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Zakon o stručno-pedagoškom nadzoru te novi Zakon o prosjetnoj inspekciji, a sve radi stvaranja učinkovitijeg sustava odgoja i obrazovanja. ■

prenosimo iz tiska

Večernji list

Glas Koncila

Glas Slavonije

24 SATA

SLOBODNA DALMACIJA

školske novine

NOVI LIST

Jutarnji LIST

Radnički PORTAL